

*До 200-ї річниці
з дня заснування
університету*

МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
учасників Ювілейної XX Міжнародної
науково-практичної конференції
(22–23 лютого 2024 р., м. Харків)**

Харків 2024

Сорока О. Створення еколого орієнтованого освітнього середовища як умова формування екологічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій	488
Старинська О. Методичні основи експериментального дослідження розвитку соціального інтелекту здобувачів вищої освіти	492
Старікова Л. Ігрові технології як засіб формування екологічної компетентності учнів початкової школи	495
Степанюк А., Сверстюк С. Методи дослідження якості контенту педагогічної практики здобувачів вищої освіти	501
Сяо Ці. Теоретичний аналіз феномену рефлексії майбутнього вчителя музичного мистецтва .	506
Федорейко В., Замора Я., Чалий А. Переваги та недоліки інформатизації освіти	511
Чайка Р. Залученість до кар'єри – новий концепт кар'єрної психології	514
Шершова Т. Особливості музикотерапії як психотерапевтичного методу	518
Яцура М. Акмеологічний підхід у виборі організаційно-педагогічних умов формування професійної культури майбутніх менеджерів: методологічні та практичні аспекти	522
Пономаренко А., Юр'єва К. Дошкілля в Данії: стан і перспективи дослідження	527
Дай Сінхяо, Ду Веньтао, Юр'єва К. Еволюція навчальних програм з музики для шкіл Китайської Народної Республіки	533
Бурова К., Рудічсва Н. Розвиток емоційного інтелекту в учнів молодшого шкільного віку засобами хореографічного мистецтва	537
Лью Яодун. Погляди китайських науковців на проблему організації та змісту репетиційної роботи з хором	542
Звіт про проведення конференції	545
Рішення учасників Ювілейної XX Міжнародної науково-практичної конференції «Методологія сучасних наукових досліджень»	551

ДАЙ Сінхао

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво),
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна

ДУ Веньтао

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво),
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна

Катерина ЮР'ЄВА

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри музичного мистецтва,
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна

ЕВОЛЮЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З МУЗИКИ ДЛЯ ШКІЛ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Анотація. Окреслено зв'язок трьох послідовних версій «Стандартів навчальних програм з мистецтва для обов'язкової освіти» – 2001, 2011, 2022 років – з програмними державними документами Китайської Народної Республіки, присвяченими реформуванню системи освіти в цілому, а також естетичного виховання й навчання музики в межах обов'язкової дев'ятирічної освіти. Зіставлено основні положення Стандартів 2011 та 2022 років.

Ключові слова: Китайська Народна Республіка, стандарти, обов'язкова освіта, навчальна програма, мистецтво, музика

Abstract. The relationship between three consecutive versions of the "Art Curriculum Standards for Compulsory Education" – 2001, 2011, 2022 – is outlined with program state documents of the People's Republic of China, dedicated to reforming the education system as a whole, as well as aesthetic education and music education in within the bounds of compulsory nine-year education. The main provisions of the 2011 and 2022 Standards are compared.

Key words: People's Republic of China, standards, compulsory education, curriculum, art, music

Постановка проблеми та її актуальність. Китай – країна з культурою, яка налічує декілька тисячоліть неперервного розвитку, не лише демонструє сьогодні стрімке соціально-економічне зростання, але й прагне посісти достойне місце у загальносвітовому суспільно-політичному устрої. Останні чотири десятиліття позначаються невинним розвитком системи освіти КНР, в якій не тільки керівні державні органи, а й усе суспільство вбачають провідний чинник подальшого розвитку і поступу. Тому для української освітянської спільноти безумовно цікаво і корисно ознайомитися з історію становлення, а також специфікою функціонування сучасної освітньої системи Китаю.

Аналіз наявних досліджень і публікацій. В основу дослідження було покладено насамперед офіційні документи керівних державних органів Китайської Народної Республіки, а також тексти трьох версій стандартів навчальних програм з мистецтва для обов'язкової дев'ятирічної освіти 2001, 2011, 2022 років. Також у роботі використано ґрунтовні аналізи нормативної бази естетичного виховання й мистецької освіти у китайських закладах освіти різних рівнів, виконані групою дослідників у складі Го Іцзяна, Чжан Хао та Чжао Бейбея на чолі з К. Юр'євою, а також статтю К. Юр'євої, в якій дослідниця також на основі аналізу державних документів виявила тенденції розвитку естетичного виховання й мистецької освіти в КНР. Залучено праці китайських науковців, які аналізують освітні стандарти Китаю.

Виклад основного матеріалу. Упродовж усієї першої чверті XXI століття керівництво Китайської держави дбайливо опікується не лише питанням освіти в цілому, але й, зокрема, мистецької освіти як ядра естетичного виховання [1; 2]. Свідченням тому є практика, коли новий етап реформування, впровадження нового покоління стандартів не лише супроводжується нормативними документами, але й концептуальний документ чи навіть низка документів, що окреслюють мету, методологічні підходи й принципи, основні напрями роботи, завжди йому передуює. Готуючись до вступу в III тисячоліття, ЦК КПК і Державна Рада оприлюднили програмний документ – «Рішення про поглиблення реформи освіти та всебічне сприяння якійсї освіти» [6]. У відповідь була розроблена й у 2001 році запроваджена експериментальна версія «Стандарту навчальної програми з мистецтва для обов'язкової освіти».

Упродовж першої декади XXI століття проходили апробація, дослідження й аналіз їх результатів, за підсумками яких у 2011 році Міністерство освіти оприлюднило нову версію «Стандартів навчальних програм з мистецтва для обов'язкової освіти». Ці стандарти стали кроком на шляху реалізації настанов чергового керівного документу – «Контур національного середньо- та довгострокового плану реформування та розвитку освіти» [8].

Наступні десять років були присвячені дослідженням і аналізу результатів апробації Стандартів 2011 року. І напередодні початку наступної декади XXI століття Генеральний офіс Центрального комітету Комуністичної партії Китаю та Генеральний офіс Державної ради оприлюднили новий програмний документ – «Погляди щодо всебічного зміцнення та вдосконалення шкільного естетичного виховання в нову еру» [5]. На його виконання Міністерство освіти розпочало черговий, третій з початку XXI століття перегляд стандартів навчальних програм. У результаті світ побачили «Стандарти навчальних програм з мистецтва для обов'язкової освіти (видання 2022 року)» [7].

Ми зіставили основні положення Стандартів 2011 та 2022 років і презентували результати в інфографіці.

Висновки. Виявлено, що відмінності між двома версіями стандартів навчальної програми полягають у: трансформації цільового ядра навчальної програми; змістових акцентах курсу; періодизації навчання та цілях і змісті кожного періоду навчання. Поряд із цим, у версії Стандарту навчальної програми 2022 року додано новий розділ «Оцінювання академічної якості музичної освіти», який уточнює стандарти оцінювання якості академічних досягнень учнів.

Еволюція навчальних програм з музики для шкіл Китайської Народної Республіки

Дай Сіньхао, Ду Веньтао, К. Юр'єва

Стандарт навчальних програм з мистецтва для обов'язкової освіти 2011

Цільове ядро навчальної програми з музики
Естетичне виховання, естетичний розвиток

Цілі і зміст навчання музики

1–2 класи **набуття здатності до відчуття та оцінки музики**

3–6 класи **розвиток навичок музичної діяльності**

7–9 класи **розвиток художньої уяви в музичній творчості**

Стандарт навчальних програм з мистецтва для обов'язкової освіти 2022

Всебічний розвиток учнів для досягнення базової грамотності засобами мистецтв

1–2 класи **розвиток емоційної чутливості до музики, здатності розуміти зміст музики та емоції, які вона викликає, вдосконалення здатності оцінювати та коментувати музику**

3–5 класи **розвиток навичок художнього самовираження в різних видах музичної діяльності**

6–7 класи **створення й презентація нескладних власних музичних творів**

8–9 класи **поглиблення, узагальнення, інтеграція результатів мистецької освіти: розпізнавання засобів виразності різних мистецтв, розуміння тісного зв'язку і взаємодії музики з іншими дисциплінами, мистецтва з життям людини та соціальним розвитком**

Список використаних джерел

1. Го Іцзян, Чжан Хао, Чжао Бейбей, Юр'єва К. А. Нормативна база сучасного естетичного виховання в Китаї. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. 2020. Вип. 55. С. 102–137.
2. Юр'єва К. А. Сучасні тенденції розвитку мистецької освіти в Китаї. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. 2021. Вип. 56. С. 126–166.
3. Wu Bin, Jin Yawen. A new milestone in music curriculum reform – in-depth interpretation of music curriculum standards for compulsory education (2011 edition) (I). *Music Education in China*. 2012. No. 5.
4. Wu Bin, Jin Yawen. A new milestone in music curriculum reform – in-depth interpretation of music curriculum standards for compulsory education (2011 edition) (II). *Music Education in China*. 2012. No. 6. P. 4–7.
5. 中共中央办公厅, 国务院办公厅 [Генеральний офіс Центрального комітету Комуністичної партії Китаю, Генеральний офіс Державної ради].关于全面加强和改进新时代学校美育工作的意见 [Погляди щодо всебічного зміцнення та вдосконалення шкільного естетичного виховання в нову еру]. 2020.
6. 中共中央国务院关于深化教育改革全面推进素质教育的决定 [Рішення ЦК Комуністичної партії Китаю та Державної ради про поглиблення реформи освіти та всебічне сприяння якісній освіті]. 1999.
7. 中国教育部 [Міністерство освіти КНР].艺术课程标准: 义务教育 [Обов'язкова освіта: стандарти навчальних програм з мистецтва]. 北京 : Beijing Normal University Press, 2022. 131 с.
8. 国家中长期教育改革和发展规划纲要(2010-2020年) [Контур Національного середньо- та довгострокового плану реформування та розвитку освіти (2010–2020)]. 新华社 [Інформаційне агентство Сінхуа]. 2010.07.29.